

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายวรวิทย์ กังคศิเทียม ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๑๒/๒๕๖๕

วันที่ ๒๘ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { ผู้ตรวจการแผ่นดิน

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๐๘/๑ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๔) และ (๕) เฉพาะส่วนที่เป็นการกำหนดเหตุในการควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยอาศัยเหตุอื่นนอกจากเพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคสองและวรรคสาม หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคสอง และวรรคสาม เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย” และมาตรา ๒๙ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติ

ต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้” และวรรคสาม บัญญัติว่า “การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อกำหนดวิธีการดำเนินคดีอาญาต่อผู้ต้องหาตั้งแต่การถูกจับกุม การสอบสวน การพิจารณาคดีของศาล และการลงโทษ โดยมีลักษณะการบัญญัติเป็นลำดับตามแต่ละขั้นตอนของการดำเนินการ ทั้งนี้ มีการวางกรอบและกำหนดขอบเขตในการใช้อำนาจรัฐอย่างรัดกุม เพื่อป้องกันมิให้ผู้บริสุทธิ์ต้องถูกลงโทษและเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยให้ได้รับโทษตามความผิดที่ได้กระทำไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความสมดุลระหว่างอำนาจรัฐในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ และหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน

โดยเหตุที่หลักการพื้นฐานสำคัญของรัฐธรรมนูญ ได้แก่ การจำกัดการใช้อำนาจของรัฐมิให้ล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รัฐธรรมนูญจึงบัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้ในมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ว่า “สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยนอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น”

นอกจากนี้ ยังควบคุมการใช้อำนาจรัฐในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลไว้ในมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ว่า ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุมเหตุผลความจำเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหมวดที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยจะพบว่าเงื่อนไขในการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนสามารถแบ่งได้เป็นสองลักษณะ ลักษณะแรกเงื่อนไขเฉพาะที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ การบัญญัติกฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดจึงต้องเป็นไปตามขอบเขตและเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เท่านั้น ดังเช่น มาตรา ๒๙ วรรคสาม กำหนดเงื่อนไขว่า “การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี” ลักษณะที่สองเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้กำหนดเงื่อนไขในการจำกัดสิทธิเสรีภาพไว้เป็นการเฉพาะ การตราบทบัญญัติ

ของกฎหมายนั้น จะต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย ตามที่มีการบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ซึ่งตามลักษณะที่สองนี้ รัฐธรรมนูญจะบัญญัติไว้ว่าเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังเช่น มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติเป็นหลักในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้เป็นการทั่วไปว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย” ส่วนวรรคสองและวรรคสามเป็นการบัญญัติเงื่อนไขในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติโดยวรรคสองบัญญัติว่า “การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” และวรรคสามบัญญัติว่า “การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ”

อย่างไรก็ตาม การบัญญัติกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนต้องอยู่ในเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๖ ดังกล่าวข้างต้น

โดยเหตุที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกจับ ผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญารวมทั้งการขอประกันตัวไว้หลายประการ เช่น การจับกุมหรือคุมขังบุคคลและการค้นในที่สาธารณะจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุจำเป็นอื่น ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติและผู้ต้องหาและจำเลยย่อมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม โดยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ในมาตรา ๓๑ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า “การจับ คุมขัง ตรวจค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย” และมาตรา ๒๓๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในคดีอาญา การจับและคุมขังบุคคลใด จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าหรือมีเหตุจำเป็นอื่นให้จับได้โดยไม่มีหมายตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยผู้ถูกจับจะต้องได้รับการแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับ โดยไม่ชักช้า กับจะต้องได้รับโอกาสแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับไว้วางใจทราบในโอกาสแรก และผู้ถูกจับซึ่งยังถูกควบคุมอยู่ ต้องถูกนำตัวไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน เพื่อศาลพิจารณาว่ามีเหตุที่จะขังผู้ถูกจับไว้ตามกฎหมายหรือไม่ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “หมายจับหรือหมายขังบุคคลจะออกได้ต่อเมื่อ (๑) มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญาร้ายแรงที่มีอัตราโทษตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือ (๒) มีหลักฐาน

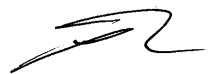
ตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญา และมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้นั้นจะหลบหนี หรือจะไป
ยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น ด้วย” เห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าว
เป็นบทบัญญัติที่มุ่งหมายให้การจับหรือการขังบุคคลเป็นไปตามหลักสากล โดยให้ศาลเป็นผู้กำหนด
มาตรฐานและพิจารณาในการออกหมายจับหรือหมายขัง เนื่องจากสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นเรื่อง
สำคัญ ส่วนมาตรา ๒๓๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับ
การพิจารณาอย่างรวดเร็ว และจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องอาศัย
เหตุตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในกฎหมาย และต้องแจ้งเหตุผลให้ผู้ต้องหาหรือจำเลย
ทราบโดยเร็ว” เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การที่ศาลจะพิจารณาคำขอปล่อยชั่วคราวจะต้องพิจารณา
ผู้ต้องหาหรือจำเลยว่ามีพฤติการณ์ที่จะหลบหนีหรือไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานเป็นหลัก และการเรียก
หลักประกันก็เป็นมาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนี โดยต้องเรียกหลักประกันไม่เกิน
สมควรแก่กรณี นอกจากนี้ บทเฉพาะกาล มาตรา ๓๓๕ บัญญัติว่า “ในวาระเริ่มแรก มิให้นำ
บทบัญญัติดังต่อไปนี้ มาใช้บังคับกับกรณีต่าง ๆ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้... (๖) มิให้นำบทบัญญัติ
มาตรา ๒๓๗ มาใช้บังคับ จนกว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อให้การเป็นไปตาม
บทบัญญัติดังกล่าว ซึ่งต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้...” โดยบทเฉพาะกาลของ
รัฐธรรมนูญดังกล่าวกำหนดขึ้นเพื่อให้มีระยะเวลาเพียงพอในการแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญาเพื่อมารองรับในส่วนของการจับหรือการขังบุคคลตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๓๗ ดังนั้น จึงต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ การจับ การขัง และการปล่อยชั่วคราว เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

สำหรับบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง และ
มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติอยู่ในภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๔ หมายถึงและหมายอาญา
หมวด ๒ หมายอาญา โดยมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติอยู่ในส่วนที่ ๔ หมายขัง หมายจำคุก
หมายปล่อย ว่า “เมื่อได้ตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาแล้ว ในระยะใดระหว่างสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้อง
หรือพิจารณา ศาลจะออกหมายขังผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ตามมาตรา ๘๗ หรือมาตรา ๘๘ ก็ได้
และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” และมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติอยู่
ในส่วนที่ ๒ หมายจับว่า “เหตุที่จะออกหมายจับได้มีดังต่อไปนี้ (๑) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใด
น่าจะได้กระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือ (๒) เมื่อมีหลักฐานตามสมควร

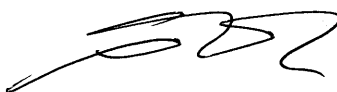
ว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น” ส่วนมาตรา ๑๐๘/๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติอยู่ในภาค ๑ ข้อความเบื้องต้น ลักษณะ ๕ จับ ชัง จำคุก ปลดปล่อยชั่วคราว หมวด ๓ ปลดปล่อยชั่วคราว ว่า “การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้อต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้... (๒) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน (๓) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น (๔) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ และ (๕) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล”

ข้อกล่าวอ้างของผู้ร้องที่ว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสาม บัญญัติเงื่อนไขในการควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยด้วยเหตุเพียงประการเดียวคือ ให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนีเท่านั้น การที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๐๘/๑ วรรคหนึ่ง กำหนดเงื่อนไขในการควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยอาศัยเหตุอื่นนอกจากเพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคสองและวรรคสาม เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสาม ที่บัญญัติให้การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี มีเจตนารมณ์ในการกำหนดมาตรการหรือวิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยเมื่อถูกควบคุมหรือคุมขังอยู่ในอำนาจรัฐแล้วว่าจะปฏิบัติต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยเช่นเดียวกันกับกรณีของบุคคลที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษแล้วไม่ได้ โดยการควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยด้วยวิธีการโหดร้ายทารุณหรือไร้มนุษยธรรม ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของผู้ต้องหาหรือจำเลยบนพื้นฐานของหลักการในคดีอาญาที่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาของศาล อันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดเป็นผู้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง บัญญัติคุ้มครองไว้ หมายความว่า ระหว่างการดำเนินคดีของเจ้าพนักงานหรือการพิจารณาคดีของศาลจะใช้มาตรการหรือวิธีการควบคุมเช่นเดียวกันกับกรณีของบุคคลที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษแล้วไม่ได้ เช่น การใช้เครื่องพันธนาการหรือการจัดสถานที่ควบคุมหรือคุมขังต้องกระทำเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีเท่านั้น และจะกระทำหรือก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยเกินสมควรมิได้ ในส่วนวิธีการเอาตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ในอำนาจรัฐเพื่อให้ผู้กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาไม่ว่าจะเป็นการออกหมายจับ จับ หรือการคุมขังหรือการสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “การจับและ

การคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคห้า ที่บัญญัติว่า “คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลย ในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกัน ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” ซึ่งรัฐธรรมนูญมิได้กำหนดเงื่อนไขในการเอาตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ในอำนาจรัฐในกรณีดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ ฝ่ายนิติบัญญัติจึงมีอำนาจตรากฎหมายในการออกหมายขัง และสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวโดยอาศัยเหตุอื่นนอกจากเพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนีได้ ดังนั้น เงื่อนไขในการจำกัดสิทธิของบุคคลตามมาตรา ๒๙ วรรคสาม จึงเป็นคนละกรณีกับเงื่อนไขในการเอาตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาอยู่ภายใต้อำนาจรัฐโดยการคุมขังและการสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคสอง และมาตรา ๒๙ วรรคห้า แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๐๘/๑ วรรคหนึ่ง จะเป็นกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคลอยู่บ้าง แต่บทบัญญัติดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นหลักประกันว่าจะมีตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ในชั้นพนักงานสอบสวนและในชั้นการพิจารณาของศาล คຸ້ມຄອງພານລັກຊູນ ຈຸ້ມຄອງຜູ້ເສຍຫາຍ และเพื่อให้การสอบสวนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๐๘/๑ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๔) และ (๕) เฉพาะส่วนที่เป็นการกำหนดเหตุในการควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยอาศัยเหตุอื่นนอกจากเพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคสองและวรรคสาม

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๐๘/๑ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๔) และ (๕) เฉพาะส่วนที่เป็นการกำหนดเหตุในการควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยอาศัยเหตุอื่นนอกจากเพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคสองและวรรคสาม จึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ